Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2015–2016

Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1264

Vragen van de leden **Sjoerdsma** (D66), **Ten Broeke** (VVD), **Servaes** (PvdA), **Van Bommel** (SP), **Knops** (CDA), **De Roon** (PVV), **Voordewind** (ChristenUnie), **Grashoff** (GroenLinks), **Van der Staaij** (SGP), **Thieme** (PvdD), **Bontes** (Groep Bontes/Van Klaveren), **Kuzu** (Groep Kuzu/Öztürk), **Van Vliet** (Van Vliet), **Krol** (50PLUS), **Klein** (Klein) en **Houwers** (Houwers) aan de Ministers van Buitenlandse Zaken en voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking over *de levensbedreigende situatie voor 40.000 mensen in Madaya* (ingezonden 8 januari 2016).

Antwoord van Minister **Koenders** (Buitenlandse Zaken) en de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (ontvangen 22 januari 2016).

Vraag 1
Bent u bekend met de zeer schrijnende humanitaire situatie in de Syrische stad Madaya, waar ongeveer 40.000 mensen vastzitten die in zeer ernstige hongersnood zijn, waardoor er sprake is van een levensbedreigende situatie?[1]

Antwoord 1
Ja.

Vraag 2
Klopt het dat de stad Madaya is belegerd door Syrische strijdgroepen die loyaal zijn aan Assad, en door Hezbollah?

Antwoord 2
Ja.

Vraag 3
Kunt u bevestigen dat het onmogelijk is voor inwoners van Madaya om de stad te ontvluchten, dan wel naar andere steden te gaan?

[1] Independent, 1 januari 2016, http://www.independent.co.uk/news/world/middle-east/war-in-syria-up-to-40000-civilians-are-starving-in-besieged-madaya-say-campaigners-a6793386.html. Zie ook Vice, 4 januari 2016, https://news.vice.com/article/children-are-eating-leaves-off-the-trees-the-nightmare-of-the-siege-of-madaya-syria.

ah-tk-20152016-1264
ISSN 0921 - 7398
's-Gravenhage 2016

Antwoord 3
Ja. Madaya wordt sinds zeven maanden belegerd en burgers worden met geweld en door de aanwezigheid van landmijnen verhinderd de stad te verlaten. Het regime en Hezbollah gebruiken de inwoners van Madaya om hun positie te versterken in onderhandelingen rondom een lokaal staakt-het-vuren en met het oog op gebiedsuitbreiding in de provincie Idlib.

Vraag 4
Kunt u bevestigen dat er nauwelijks voedsel voorradig is in Madaya, waardoor kinderen zich genoodzaakt zien om bladeren te eten, en dat het ontbreekt aan noodzakelijke medische voorzieningen?

Antwoord 4
Ja. De humanitaire situatie is zeer schrijnend. In oktober 2015 hadden de VN, ICRC en de Syrische Rode Halve Maan voor het laatst toegang tot Madaya voor grootschalige hulpverlening. Er is destijds voedselhulp geleverd, maar dit was slechts toereikend voor twee maanden. Deze voorraad was eind 2015 uitgeput en daarom is aanvullende humanitaire hulp hard nodig.
Medische voorzieningen zijn in Madaya niet aanwezig. De VN en ICRC drongen daarom in oktober 2015 aan op noodzakelijke medische evacuaties. In december zijn deze hulporganisaties er in geslaagd meer dan 120 mensen, onder wie zwaargewonden en hun familieleden, naar Turkije en Libanon te brengen. Daar kregen zij medische hulp.
De hulpkonvooien die deze week naar Madaya, Foua en Kefraya zijn gegaan brachten ook voornamelijk voedsel en medische goederen voor de bevolking. Momenteel zijn er minimaal 400 mensen in Madaya die dringend medische hulp nodig hebben. De VN en ICRC zijn druk in onderhandeling met de strijdende partijen om evacuaties van deze mensen mogelijk te maken.

Vraag 5
Bent u bereid om onmiddellijk bij de VN aan te dringen op een staakt-het-vuren en humanitaire toegang tot Madaya?

Antwoord 5
Ja. Nederland dringt in VN-verband al geruime tijd aan op een staakt-het-vuren zodat humanitaire hulp geboden kan worden aan de bevolking. De humanitaire toegang tot de Syrische bevolking is al maanden slecht, en ook dit onderwerp staat hoog op de agenda in gesprekken met EU, VN en ICRC. EU Hoge Vertegenwoordiger Mogherini en Commissaris Stylianidis riepen op 8 januari in een verklaring op tot humanitaire toegang tot Madaya. VNVR-resolutie 2254 van december vorig jaar roept alle partijen op hun medewerking te verlenen aan een staakt-het-vuren en humanitaire toegang.
Het uitoefenen van politieke druk ten behoeve van de implementatie van deze resolutie is op dit moment cruciaal, zo geven ook de hulporganisaties in Damascus aan. Het belang van een staakt-het-vuren en recht op humanitaire toegang zal daarom door Nederland steeds bepleit worden. Alle partijen dienen zich te houden aan het internationaal humanitair recht. Minister Koenders heeft hier tijdens de RBZ op 18 januari jl. een hoofdpunt van gemaakt. Nederland blijft deze boodschap uitdragen.

Vraag 6
Bent u bereid te pleiten voor acute noodhulp voor de inwoners van Madaya bijvoorbeeld door middel van voedseldroppingen?

Antwoord 6
Nederland levert een aanzienlijke financiële bijdrage aan humanitaire hulp in Syrië, via VN-organisaties en het internationale Rode Kruis. Het kabinet staat met hen in nauw contact over de hulpverlening in Madaya. Minister Ploumen heeft naar aanleiding van de berichten over Madaya gesproken met de VN Humanitair Coördinator El Hillo in Syrië om steun te betuigen en te spreken over hoe Nederland een bijdrage kan leveren. Nederland heeft recentelijk 4 miljoen euro beschikbaar gesteld aan het Rode Kruis in Syrië dat besteed zal worden aan voedselhulp, drinkwater, medicijnen en toerusting tegen de winterkou.
Minister Ploumen heeft met een aantal verschillende humanitaire organisaties de optie voor voedseldroppings besproken. Zij geven aan dat het regime

geen toestemming geeft voor luchttransport. Vliegtuigen die daar goederen proberen te droppen zonder toestemming worden beschoten. Er is ook geen medewerking of controle ter plekke voor voedseldroppings. Hierdoor kunnen de droppings ook in verkeerde handen vallen. De VN en hulporganisaties zetten daarom in op hulpkonvooien waarmee nauwkeurigere en uitgebreidere hulp kan worden geboden.
Daarnaast betreft het hier stedelijk gebied. Voor voedsel droppen is veel afgebakende en lege ruimte nodig (5 voetbalvelden) om slachtoffers te voorkomen. Wanneer mensen geraakt worden door een zak met twee kilo rijst vanaf 100 meter hoogte kan dit dodelijk zijn.

Vraag 7
Zijn er bij u andere gevallen bekend van steden en/of dorpen die worden belegerd waarbij de bevolking doelbewust wordt uitgehongerd door regeringstroepen dan wel strijdkrachten die loyaal zijn aan Assad?

Antwoord 7
Ongeveer 400.000 Syriërs wonen in belegerd gebied. De aanvoer van commerciële goederen (waaronder voedsel) naar deze gebieden wordt geblokkeerd en humanitaire hulp wordt niet of nauwelijks toegelaten.
In het door ISIS belegerde westelijke deel van de stad Deir-al-Zor leven 200.000 mensen. Daarnaast leven ongeveer 181.000 personen in gebied dat belegerd is door het regime van Assad. De situatie in Madaya is hiervan een zeer ernstig voorbeeld. De plaatsen Fu'a en Kafraya, waar ongeveer 12.500 mensen leven, worden belegerd door o.a. Ahrar al-Sham.
In al deze gebieden is hulpverlening de afgelopen maanden slechts mondjesmaat mogelijk geweest. Het kabinet staat in nauw contact met de VN en het internationale Rode Kruis om druk uit te oefenen op het regime-Assad en andere partijen om toegang tot belegerde gebieden zeker te stellen.